

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální škola, Vysoké Mýto, Rokycanova 761

Rokycanova 761, 566 01 Vysoké Mýto

Identifikátor školy: 600 024 806

Termín konání orientační inspekce: 6. – 13. březen 2003

Čj.:	102 114/03-4033
Signatura:	oj5zw510

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelská funkce k příspěvkové organizaci Speciální škola, Vysoké Mýto, Rokycanova 761, přešla s účinností od 1. července 2001 na Pardubický kraj. Ke sloučení bývalé zvláštní školy se speciální mateřskou školou při místní nemocnici (dále jen SpMŠ při nemocnici nebo SpMŠ) došlo ve školním roce 2000/2001. Škola má tímto dvě odloučená pracoviště. Nově na dětském oddělení Nemocnice ve Vysokém Mýtě a dlouhodobě jsou umístěny dvě třídy pomocné školy v areálu nedaleké mateřské školy.

Škola pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem práce poskytuje výchovu a vzdělávání mentálně postiženým žákům a nemocným dětem dočasně umístěným ve zdravotnickém zařízení. V dnešní podobě ji tvoří celkem šest součástí:

- Speciální mateřská škola při nemocnici - kapacita 15 dětí
- Zvláštní škola - kapacita 120 žáků
- Pomocná škola - kapacita 18 žáků
- Přípravný stupeň - kapacita 6 žáků
- Školní družina - kapacita 24 žáků

V letošním školním roce je soustavně vzděláváno 91 žáků ve zvláštní škole (10 tříd), 12 žáků v pomocné škole (2 třídy) a 6 žáků v přípravném stupni pomocné školy (1 třída). Žádný žák není cizím státním příslušníkem. Ve škole převažují žáci místní. Ze 17 obcí okolí města dojíždí 28 žáků.

Ve SpMŠ při nemocnici je počet dětí pohyblivý, ale stabilně velmi nízký. Vyučující běžně zařazuje do výchovně vzdělávacího procesu žáky ve věku povinné školní docházky, což není v souladu s předmětem činnosti předškolního zařízení (viz protokol).

Ve většině tříd zvláštní školy, vzhledem k míře a hloubce zdravotního postižení, je umístěn adekvátní počet žáků v souladu s právní dílkou nebo počet nižší. Celková kapacita školy stanovená rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol není překročena.

Výchovně vzdělávací proces je veden v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy čj. 22 980/97-22, schválený MŠMT ČR s platností od 1. září 1997, vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, vydaný MŠMT ČR čj. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997, a programem výchovné práce pro jesle a mateřskou školu, čj. 33 483-201.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům zvláštní školy, pomocné školy a speciální mateřské školy při nemocnici,
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům zvláštní školy, pomocné školy a speciální mateřské školy při nemocnici,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a v pomocné škole v předmětech uvedených níže v příslušné kapitole, a ve speciální mateřské škole při nemocnici,

Vymezený předmět inspekční a kontrolní činnosti byl sledován a hodnocen v souvislosti s uvedenými poznatky a zjištěními v inspekčních zprávách čj. 102 186/99-4033 ze dne 3. května 1999 a čj. 101 301/99-1402 ze dne 22. října 1999.

V době konání inspekce byla zaznamenána vysoká nemocnost nejen žáků, ale postupně i učitelů. Z tohoto důvodu nebylo možné realizovat některé plánované hospitace a následně pohovory s pedagogickými pracovníky školy včetně výchovného poradce.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ZVLÁŠTNÍ ŠKOLE, POMOCNÉ ŠKOLE A SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE PŘI NEMOCNICI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Celkem ve škole působí 18 pedagogických pracovníků, přičemž 10 z nich svým dosaženým vzděláním naplňuje právním předpisem stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně odráží v kvalitě odváděné pedagogické práce. Jeden z učitelů si dálkovým studiem doplňuje úplnou způsobilost. Hospitační závěry signalizovaly pouze v případě výuky ve třídě pomocné školy spíše negativní dopad chybějící kvalifikace na úroveň vyučovacích hodin. V ostatních hodinách byla nekvalifikovanost vyučujících alespoň částečně kompenzována kvalitní přípravou, promyšleným vedením vyučovacích hodin a přirozenou autoritou učitelů. V souhrnu je pedagogický sbor zkušený, mladším kolegům, případně začínajícím, je věnována kolegiální péče. Na zástupkyni ředitelky školy byly písemnou formou delegovány její kompetence a povinnosti.

Velkým přínosem pro školu je romská asistentka, jejíž činnost je směřována k pomocným pracím během výchovně vzdělávacího procesu a neméně důležitou oblastí je navázání kontaktu s rodinami žáků a pomoc při řešení aktuálních problémů se žáky dané komunity.

V rámci celé školy byla ustanovena funkce výchovného poradce, rozdělená mezi dvě vyučující. Ve své činnosti úzce spolupracují a zabezpečují standardní okruh poradenské problematiky.

Učitelé se dle svých možností a provozní situace ve škole účastní vzdělávacích akcí pořádaných zejména příslušným regionálním pedagogickým centrem i dalšími odbornými pracovišti. Vědomostní potenciál vlastní i získaný si učitelé předávají na pedagogických radách a provozních poradách a na ustanovených metodických komisích. Zájem o vzdělávání je vyšší než dovolují finanční možnosti školy.

Přes vynaložené úsilí vedení školy zabezpečit výchovně vzdělávací proces školy v souladu s obecně platnými právními předpisy, byly zaznamenány určité nedostatky. Učitelce SpMŠ byla chybně stanovena míra přímé vyučovací činnosti. Při kontrole osobní dokumentace žáků nebyla doložena vykazovaná kombinace zdravotního postižení u pěti žáků pomocné školy (viz protokol).

Poradním orgánem je pedagogická rada, jejíž činnost je prokazatelně zachycována. Vzhledem k velikosti školy vychází styl vedení zaměstnanců ředitelky a její zástupkyně z každodenních osobních kontaktů a aktuální informovanosti. Těsným sepětím vedení s děním ve škole je neformální kontrola prováděna každodenně. Oficiální hospitační činnost vedením školy je prováděna s nižší frekvencí. Pro vyučující není vydán jednoznačný pokyn vytvoření tematických plánů vyučovaných předmětů. Tímto je kontrola plnění učebních osnov ztížena. Opomíjeno je odloučené pracoviště v nemocnici. Systém vedení, motivování a hodnocení učitelky SpMŠ není vytvořen.

V povinné dokumentaci školy vedené třídními učiteli dlouhodobě přetrvávají formální nedostatky ve smyslu přelepovaných či přepisovaných údajů, chybějících nebo chybně zapsaných záznamů apod.

Kritéria hodnocení práce pedagogických zaměstnanců jsou písemně zpracována a členům sboru známa.

Informace zákonným zástupcům žáků jsou k dispozici formou třídních schůzek, prostřednictvím žákovských knížek a v případech nutnosti osobní konzultací v průběhu školního roku. Účast rodičů na třídních schůzkách je nízká.

Rozvrh vyučovacích hodin jednotlivých tříd je sestaven v souladu s platným učebním plánem, avšak v některých třídách nevyváženě vzhledem k velmi odlišnému počtu hodin v jednotlivých dnech, tj. nikoliv v zájmu psychohygienických potřeb žáků. Sestavené žákovské skupiny na výuku pracovního vyučování jsou většinou málopočetné, v několika případech na hranici počtu minimálního, tj. čtyři žáci.

Značným obohacením žáků se každoročně stávají školou pořádané akce nejrůznějšího charakteru. Koná se plavecký výcvik, pobyt v přírodě, v zimě se vyjíždí lyžovat. Žáci nacházejí uplatnění ve výtvarných, pěveckých a recitačních soutěžích, na výstavách vlastnoručních výrobků, na sportovních kláních, kde často obsazují čelní místa, pořádají se besídky apod. Účastní se akcí za kulturním poznáním. Ve škole byla zřízena celá škála zájmových kroužků, avšak některé nefungují pravidelně, jiné pouze v určitém období roku. Dnes již nedílnou obohacující součástí života školy je desetiletá spolupráce se speciální školou v německém Korbachu.

Informace o vzdělávání a aktivitách školy za uplynulý školní rok poskytuje zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy.

Nedůslednou kontrolou dlouhodobě přetrvávají formální nedostatky v povinné dokumentaci vedené třídními učiteli ve smyslu zejména přelepovaných či přepisovaných údajů a chybějících nebo chybně zapsaných záznamů.

Personální podmínky jsou celkově průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ZVLÁŠTNÍ ŠKOLE, POMOCNÉ ŠKOLE A SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE PŘI NEMOCNICI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně technické podmínky vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a pomocné škole představují vyhovující prostředí pro potřeby speciálního školství. Od poslední inspekce v roce 1999 ve své podstatě zůstávají totožné. Moderní školní budova v majetku Městského úřadu ve Vysokém Mýtě poskytuje ucelené a prostorné zázemí jak pro výuku a kabinety, tak pro zaměstnance školy. Na chodbách instalované fontány přispívají k dodržování pitného režimu žáků. Venkovní prostory kolem školní budovy umožňují zařazování relaxačních činností žáků, především v době provozu školní družiny.

Nově byla zřízena počítačová učebna v rámci projektu Internet do škol. Skupina osmi učitelů se účastnila vzdělávacího kurzu počítačové gramotnosti. Učební pomůcky a materiál procházejí inovačním procesem dle finančních možností školy. V žákovské a učitelské knihovně je umístěno několik set knižních titulů, frekvence výpůjček ze strany žáků je nízká.

Výuka hospitovaných hodin probíhala z převážné části v kmenových třídách, které jsou zdařile vyzdobeny pracemi žáků a účelně zařízeny didaktickými a informativními materiály. K výuce jsou pravidelně využívány učebnice a pracovní sešity odpovídající platnému vzdělávacímu programu. Velmi dobré materiálně technické zázemí školy (kopírka, počítač, televize, videa, radiomagnetofony atd.) umožňuje učitelům kvalitní přípravu na vyučování. Provedené hospitace však nepotvrdily soustavné využívání těchto zdrojů.

Pracovní vyučování - dílenské práce se uskutečňují ve vybavené školní dílně, výuka prací v domácnosti - vaření a ruční práce probíhá ve cvičné kuchyni. Pěstitelské práce se realizují na školním pozemku.

SpMŠ při nemocnici má k dispozici jednu malou místnost současně využívanou jako jídelnu. Stolky a židle místy neodpovídají antropometrickým požadavkům dětí předškolního věku. Vybavení hračkami, televizí, videem, didaktickými pomůckami a výtvarně-pracovním materiálem je z části původní, postupně dle přidělených financí doplňované. Dětská literatura zahrnuje tituly pro předškolní i školní věk, v současné době je sponzorsky obsažně zásobena. Vzhledem k rozdílnému věkovému složení žáků si metodický a didaktický materiál vytváří také sama vyučující. Stávající pomůcky a materiál pro výchovně-vzdělávací práci jsou vzhledem k počtu dětí dostačující. Estetiku prostředí dotvářejí výtvarné práce dětí i učitelky, která se stará o příjemný a útulnější vzhled celého dětského oddělení nemocnice.

Materiálně technické podmínky jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE DLE STANOVENÉHO PŘEDMĚTU INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Realizace vzdělávacích programů

Porovnáním údajů v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol s údaji uvedenými ve zřizovací listině školy nebyl zjištěn nesoulad.

Výuka je realizována v souladu se zařazením školy do sítě škol.

Výuka probíhá v souladu se zvolenými vzdělávacími programy a se specifiky výchovně vzdělávacího procesu speciální mateřské školy při nemocnici vyjma výuky žáků plnících povinnou školní docházku.

Vedená dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrola plnění učebních plánů a vzdělávacích programů je zajištěna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOV VE ZVLÁŠTNÍ ŠKOLE

Průběh a výsledky vzdělávání v 1. - 5. ročníku v předmětech český jazyk, vlastivěda, řečová výchova a hudební výchova

Hospitované hodiny byly pečlivě připraveny, měly jasné cíle a obsah. Tempo a metody výuky respektovaly aktuální stav a specifické podmínky v jednotlivých třídách. Vzhledem k tomu, že v době konání inspekce, jak již bylo sděleno, byl z důvodu nemoci nepřítomný větší počet žáků, převažovala v některých hodinách ryze individuální práce s jednotlivými žáky.

Všechny hodiny obsahovaly úvodní seznámení s výukovými cíli, závěrečné shrnutí výuky a zhodnocení úspěšnosti a snahy žáků vyjma hodiny řečové výchovy. Byla zařazena pestrá úvodní i průběžná motivace, díky které byli žáci aktivní a pozorní hodinu. Pro rychlejší měly učitelky připraveny doplňující úkoly. Slovní, převážně kladné hodnocení, posilovalo jejich sebedůvěru.

Ve většině hodin převládala tvůrčí atmosféra, žáci pracovali s chutí, navazovali na své zkušenosti a vyvozovali nové učivo. Uplatněním pestrých metod práce podporovaly vyučující

jejich spontánní zájem. Hra, aplikace učiva na konkrétní zážitky žáků, na situace, se kterými se žáci setkávají v každodenním životě, zvyšovaly efektivitu sledovaných hodin. Pozitivní bylo časté a promyšlené používání názorných pomůcek a různého podpůrného materiálu, v hudební výchově rytmických nástrojů.

Učitelky zohledňovaly rozdílné pracovní tempo žáků a věnovaly jim dle potřeby individuální péči. Způsob práce ve sledovaných hodinách pozitivně ovlivňoval psychohygienu vyučování.

Výrazným kladem byla přirozená autorita učitelek, jejich vstřícnost, laskavost a snaha o partnerské jednání, což dětem umožňovalo pracovat v atmosféře klidu, důvěry a vzájemného respektu. Přesto se v některých hodinách projevila zvýšená unavitelnost a hyperaktivní prvky v chování některých žáků ústící ve zhoršenou kázeň ve třídě.

Vzdělávání ve výše jmenované skupině předmětů je velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v 6. - 9. ročníku ve skupině společenskovedních předmětů - český jazyk, dějepis a občanská výchova

V průběhu inspekce byly uskutečněny hospitace v hodinách výše jmenovaných předmětů u všech učitelek, které tyto předměty ve škole vyučují a které byly ve škole přítomny v době inspekce. Týdenní hodinová dotace všech tří předmětů odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu.

Žáci byli zpravidla velmi dobře motivováni. Průběžná motivace byla ve sledovaných hodinách častá a důležitá pro udržení rychle klesajícího zájmu žáků o danou výuku. K ověřování znalostí předcházejícího učiva bylo v úvodu hodin využíváno jak frontálního ústního opakování, tak i písemných testů a pracovních listů. V žádné z hodin nebylo zaznamenáno klasifikované ústní zkoušení.

Probíraná témata byla v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Učitelky navazovaly na již dříve získané poznatky žáků a využívaly zejména jejich osobních zkušeností. Výkony byly hodnoceny s ohledem na motivační a aktivizační funkci kladného verbálního hodnocení.

Na sledované hodiny byly učitelky velmi dobře připraveny. Dlouhodobé plánování výchovně vzdělávacího procesu bylo zaznamenáno jako funkční.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků, jejich schopnostem i výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené. Ve všech hodinách učitelky využívaly především činnostní formy práce žáků. Rovněž kooperativní formy práce a spolupráce žáků při řešení problémů byly hojně využívány. Žáci měli k dispozici řadu různých pracovních listů, nástěnných map (dějepis, občanská výchova, čtení). Dále bylo využito i širší spektrum formulářů (občanská výchova), plánů města, leteckého snímku Vysokého Mýta. Žáci se učili i hledat v jízdním řádu (kopie byla k dispozici pro každého žáka). Učili se rovněž hledat v telefonním seznamu apod. Jednotlivé základní informace a dovednosti byly zaměřovány zejména na to, co žáci v praktickém životě využijí. Často byly zaznamenány prvky mezipředmětových vztahů zejména příbuzných oborů. Efektivita využití vyučovacího času byla limitována použitými metodami a formami práce a schopnostmi žáků. Učivo bylo žákům prezentováno věcně správně. V žádné ze sledovaných hodin učitelky nevynechaly závěrečnou shrnující a hodnotící část. Bylo dodržováno časové vymezení vyučovacích hodin.

Během výuky byla respektována osobnost žáků, učitelé vyvíjeli snahu o rozvoj vzájemných komunikativních dovedností.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno využití žádné didaktické techniky.

Vzdělávání ve společenskovedních předmětech je velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu pracovní vyučování 1. - 5. ročníku

Vyučování probíhalo v přátelské a pracovní atmosféře. Učitelky žáky pozitivně motivovaly, seznámily je s praktickým využitím zhotoveného výrobku. Přistupovaly k nim diferencovaně, s přihlédnutím k jejich individuálním osobnostním zvláštěnostem i aktuálním potřebám.

Žáci byli vedeni k vzájemné pomoci. Vyučující průběžně sledovaly techniku a způsob práce s různým náčiním, vedly je k požadované manuální zručnosti. Během výuky posilovaly jejich zájem o činnost častým povzbuzováním a pozitivním hodnocením. Struktura sledovaných hodin umožňovala jen částečně efektivní využití vyučovacího času. Pracovní postupy byly vysvětleny, žáci však v některých hodinách nebyli vedeni k samostatnosti (učitelky za ně vykonávaly i takové práce, které by žáci zvládli), v jiných hodinách převažovala opakující se jedna monotónní činnost (stříhání) i dvě vyučovací hodiny po sobě bez dodržování psychohygienických zásad.

Komunikace mezi učitelkami a žáky byla založena na vzájemně kladných vztazích, důvěře a pochopení. V průběhu hodin byly rozvíjeny komunikační dovednosti žáků hlavně prací ve skupinách či ve dvojicích.

Vzdělávání v pracovním vyučování je průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu pracovní vyučování v 6. - 9. ročníku

Pracovní skupiny chlapců

Hodinová dotace odpovídá vzdělávacímu programu. V dlouhodobém plánování nebyly shledány nedostatky. Členění učiva odpovídá učebním osnovám.

Pro výuku předmětu má škola odbornou pracovnu – dílnu. Tato pracovna je standardně a v dostatečné míře vybavena odpovídajícím zařízením a vhodným nářadím. V dílně je k dispozici celkem devět jednomístných pracovních stolů se svěrákem. K vybavení patří i základní elektrické nářadí, např. vrtačka. Výzdoba pracovny je aktuálně zaměřena na metodiku práce s různým nářadím (řezání, pilování, broušení).

Při všech sledovaných hodinách vyučující dbali na bezpečnost žáků. Vyžadovali od nich přiměřené pracovní tempo, respektovali jejich psychomotorické dispozice. Žáci byli před zahájením práce seznámeni s technickým výkresem výrobku. Oba vyučující dbali, aby žáci získávali správné pracovní návyky a udržovali své pracovní místo v čistotě a pořádku. V některých sledovaných hodinách byla část žáků bez odpovídajícího pracovního oděvu, ani nepoužila pracovní pláště, které jsou v dílně k dispozici. V jedné z hodin nebyl převlečen do pracovního oděvu žádný žák.

Výuka měla činnostní charakter, struktura hodin zpravidla umožňovala efektivní využití pracovního času. Organizační pokyny byly až na jednu výjimku jednoznačné, odpovídaly věku a možnostem žáků. V hodinách byl patrný individuální přístup k žákům, zejména k méně zručným. Oba vyučující průběžně sledovali techniku správného zacházení s používaným pracovním nářadím, snažili se vytvářet a upevňovat správné pracovní dovednosti a vedli žáky k samostatnosti. Tam, kde toho bylo třeba, žáky opravovali a poskytovali jim potřebnou pomoc.

Během činnosti učitelé žáky zpravidla chválili. Ve sledovaných hodinách nebylo účinněji využito sebehodnocení žáků, poučení z chyb a vyvození závěrů, jak se podobných chyb znovu nedopouštět.

Ve všech hodinách bylo zřejmé, že většina žáků vnímá práci v tomto předmětu pozitivně. Zjevná byla i vzájemná pomoc mezi žáky.

Vzdělávání v pracovním vyučování je velmi dobré.

Pracovní skupiny dívek

Hospitované hodiny pracovního vyučování byly vedeny učitelkami, jejichž připravenost na výuku byla zřejmá. Byly sledovány práce v domácnosti ve cvičné kuchyni i pracovní skupiny umístěné v kmenových třídách, které neposkytují manuálním činnostem optimální podmínky. V těchto prostorách se žákyně věnovaly rovněž pracím v domácnosti. Přesto i tady většinou profesionálním působením vyučujících byla nastolena příjemná pracovní atmosféra. Hodinová dotace předmětu byla dodržena. Nedostatky byly shledány ve velmi nízké frekvenci dílenských prací zařazovaných do výuky pracovního vyučování děvčat.

Učitelky žákyně pozitivně motivovaly, seznámily je s praktickým využitím zhotoveného výrobku. K děvčatům přistupovaly diferencovaně, s přihlédnutím k jejich individuálním osobnostním zvláštnostem, aktuálním potřebám i momentálnímu zdravotnímu stavu.

V organizaci vyučování ve cvičné kuchyni převažovala práce individuální, ojedinele ve skupině. Vyučující nedbala na zásadu samostatnosti a mnohé jednoduché činnosti za žákyně vykonávala sama. Při ostatních činnostech byly žákyně vedeny ke vzájemné spolupráci a pomoci. Často se výukou ve cvičné kuchyni prolínaly zásady správné výživy. Ve skupině mladších žákyně byly zhotoveny zdařilé batikované výrobky. Vhodná struktura sledovaných hodin umožňovala efektivní využití vyučovacího času. Pracovní postupy byly většinou jednoznačně vysvětleny. Vyučující průběžně sledovaly techniku a způsob práce s různým náčiním, náradím a pomůckami a vedly je k požadované manuální zručnosti. Během výuky posilovaly jejich zájem o činnost častým povzbuzováním a pozitivním hodnocením. Vhodnou organizací činností byly naplněny psychohygienické i bezpečnostní požadavky na výuku.

Komunikace mezi vyučujícími a žákyněmi byla založena na vzájemně kladných vztazích, důvěře, pochopení a ochotě spolupracovat. V průběhu hodin byly rozvíjeny jejich komunikační dovednosti nejen prací ve skupinkách, ale i tím, že vyučující důsledně dbaly na dodržování pravidel chování.

Vzdělávání v pracovním vyučování je velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V POMOCNÉ ŠKOLE

Hospitace z důvodu nemocnosti proběhly pouze v jedné ze dvou tříd pomocné školy. Sledována byla výuka českého jazyka, věcného učení a pracovního vyučování v pojetí individuálního působení na jednu žákyni.

Personálně je třída obsazena nekvalifikovaným třídním učitelem. Výuka věcného učení byla hospitována u začínající učitelky, rovněž nedisponující odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jejich přístup k výuce však byl diametrálně odlišný. Na výuku mají učitelé velmi kvalitně zpracované tematické plány učiva.

Motivační složku výuky průběžně a úspěšně uplatňovala pouze učitelka věcného učení. Třída není esteticky příliš na výši, využití práce žáků se děje v malé míře. Učitelem nebyla

psychickým, somatickým, případně rehabilitačním potřebám žákyně vzhledem k jejímu zdravotnímu handicapu věnována dostatečná pozornost.

Organizační schopnosti učitelů byly různých kvalit. Pestrost metod a forem práce jako jedna ze stěžejních podmínek úspěšné výuky těžce mentálně postižených žáků nebyla třídním učitelem vždy zcela naplněna. Výuka postrádala zařazení speciálních psychoterapeutických, nonverbálních, simulačních, globálních a dalších metod práce. Organizačně velmi dobře vedená hodina věcného učení se vyznačovala střídáním forem práce, využitím názorných pomůcek, zařazením relaxačních vstupů, výraznou pozitivní motivací žákyně a příkladným mluveným projevem vyučující.

Žákyně byla učitelkou průběžně chválena a povzbuzována k další činnosti. Třídní učitel zasahoval neprofesionálním způsobem do výtvarného úkolu žákyně.

Na komunikaci mezi učitelem a žákyní, omezenou verbálně, působil její aktuální zájem a zdravotní stav. Rozvíjet její komunikativní schopnosti a vést ji k vyšší míře koncentrovanosti se dařilo více učitelce. Občas bylo užito v mluveném projevu učitele stylisticky neuspořádaných vět. V neefektivních a pro žákyni neatraktivních částech hodin vzrůstal její neklid přecházející až v nechuť spolupracovat s učitelem. Vztah vyučujících k žákyni se většinou vyznačoval vstřícností.

Vzdělávání ve třídě pomocné školy je v souhrnu průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VE SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE PŘI NEMOCNICI

Realizace výchovně - vzdělávacího programu

Výchovně - vzdělávací práce SpMŠ vychází z dokumentu Program výchovné práce pro jesle a MŠ, čj. 33 483-201, který stanovuje tematické okruhy ročních období s pedagogické záměry jednotlivých oblastí rozvoje dítěte při respektování pedagogické zásady posloupnosti a přiměřenosti. Denní přípravy učitelky jsou přizpůsobeny věkovému složení dětí, jejich zdravotnímu stavu i délce pobytu v nemocnici.

Realizace výchovně - vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

V pedagogické dokumentaci (přehledy výchovné práce) je zaznamenán průběh vzdělávání i promyšlené zařazování činností zabezpečující rozvoj jednotlivých oblastí vývoje dítěte.

Z povinné dokumentace je ve SpMŠ vedena jen evidence docházky.

Pedagogická i uvedená povinná dokumentace jsou průkazně vedeny a mají vypovídající hodnotu.

Organizace provozu SpMŠ se přizpůsobuje léčebnému režimu, výchovně-vzdělávací práce je doplňkem nemocniční péče. Kolektiv dětí se téměř každodenně mění, organizační formou je individuální práce s dítětem na lůžku i v herně nebo skupinová práce v herně.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá pedagogickým podmínkám i specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace proběhla dva dny v průběhu dopoledne. Přítomny byly dvě děti (sestry) ve věku 7 a 8 let, druhý den tři děti, přítomna byla ještě dívka staršího školního věku.

Obsahem výchovně-vzdělávací práce byly předměty denní potřeby, pedagogickým záměrem ověřit jejich znalost, funkci, vytváření skupin, cvičení postřehu a grafické znázornění. Učitelka s dětmi pracovala na koberci, střídavě reagovaly na její podněty nebo plnily samostatně zadané úkoly. Druhý den bylo cílem procvičení dovedností v oblasti předmatematických představ, kdy děti při manipulaci s obrázky tvořily skupiny dle zadaných podmínek. Starší dívka pracovala samostatně, cílem bylo cvičení postřehu, poté si opakovala učivo ze školy podle učitelkou připraveného materiálu.

Během obou hospitací měla učitelka pečlivě připravené pomůcky a promyšlený postup. V průběhu děti motivovala, povzbuzovala, hodnocením stimulovala k další činnosti. Při manipulaci s předměty a vzájemném hodnocení využívala práci s chybou k získávání znalostí vlastní zkušeností. Její přístup k dětem byl pozitivní, zcela přirozený, podporovala sebedůvěru a samostatnost, komunikace byla vstřícná a inspirující. Dbala na kultivovaný projev dětí, vedla je ke správné výslovnosti a otázkami k přesným odpovědím.

Děti měly možnost volby, tj. stavebnici, hru nebo řízenou činnost s učitelkou. Ony se stále obracely na učitelku se zájmem o činnost s ní. V průběhu dne tak převažovaly řízené činnosti nad spontánními.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce ve SpMŠ jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Nejčastějším nástrojem zjišťování výsledků výchovně vzdělávacího procesu je prověřování vědomostí žáků písemnou nebo ústní formou v souladu s platným klasifikačním řádem. Klasifikace je individuální, žádné srovnávací testy k prověřování vědomostí žáků škola nezadává. Pozornost je věnována úrovni žákovských prací, rukodělným výrobkům, aktivitě žáků a snaze o dobré školní výsledky. Z pozorování života školy a na základě analýz pedagogických dokumentů je zřejmé, že tým pracovníků školy usiluje o tvorbu pozitivního školního prostředí.

Dle pedagogy zjištěných skutečností přetrvávají obtíže se žáky, jejichž oprávněné přeražení ze základní školy se z různých příčin oddalovalo. Zpravidla je konstatováno zanedbání vědomostní úrovně žáků.

Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že sumarizací výsledků vzdělávání a výchovy se pedagogický sbor zabývá a vyvozuje další strategii působení na žáky za účelem eliminovat nedobré školní výsledky žáků a udělená výchovná opatření.

Ze závěrů provedených hospitací ve sledovaných součástech speciální školy a na základě analýzy pedagogické dokumentace a rozhovorů s učiteli je průběh vzdělávání a výchovy vzhledem k převaze pozitivních zjištění ve svém souhrnu velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Současně s orientační inspekcí probíhala ve škole tematická inspekce zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže. Hodnocení bylo prováděno na základě rozhovoru s ředitelkou školy, s metodikem prevence, analýzy vybrané dokumentace, pozorování běžného chodu školy a prohlídky prostor jednotlivých částí školy. Důležitou součástí byla beseda se žáky a vyhodnocení dotazníků, které jim byly zadány v průběhu inspekční činnosti.

Sledování této problematiky mimo jiné vyplývá z metodických pokynů MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Škola se těmito pokyny zabývá, jsou ve škole k dispozici a byli s nimi všichni vyučující seznámeni. K dispozici mají seznam odborné literatury, časopisů a videokazet týkajících se dané problematiky. Metodik prevence se pravidelně účastní většiny školení a vzdělávacích akcí týkajících se preventivních opatření a následně proškoluje kolektiv pracovníků a metodicky pomáhá všem učitelům. Škola má vypracovaný Minimální preventivní program. Důraz je kladen na výchovu ke zdravému životnímu stylu, zvyšování odolnosti dětí proti působení nabídky drog a na spolupráci s rodiči. Vyhodnocením dotazníků byla zjištěna převaha pozitivních názorů na školu a její činnost, na vztahy mezi spolužáky a postoje učitelů. Žáci jsou přesvědčeni, že v případě potřeby - kdyby je někdo obtěžoval nebo šikanoval - by jim učitelé pomohli.

Závěry z inspekčních zjištění budou součástí Zprávy ČŠI o školním roce 2002/2003.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá, přijatý systém je funkční. K realizaci prevence jsou využívány vydané metodické pokyny MŠMT.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Speciální školy, Vysoké Mýto, Rokycanova 761, vydaná Pardubickým krajem dne 20. září 2001, čj. KrÚ/KH-1459.32/2001 s účinností od 1. července 2001
2. Příloha č. 1 ke zřizovací listině čj. KrÚ/KH-1459.32/2001
3. Rozhodnutí MŠMT Praha o zařazení Speciální školy, Vysoké Mýto, Rokycanova 761, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. ledna 2002, čj. 32 282/01-21
4. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22, schválený MŠMT ČR s platností od 1. září 1997
5. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně čj. 24 035/97-22, schválený MŠMT ČR s platností od 1. září 1997
6. Výkaz Škol (MŠMT) V4-01 podle stavu k 30. září 2002
7. Příloha k výkazu Škol (MŠMT) V4b-01 podle stavu k 30. září 2002
8. Příloha k výkazu Škol (MŠMT) V4c-01 podle stavu k 30. září 2002
9. Příloha k výkazu Škol (MŠMT) V4d-01 podle stavu k 30. září 2002
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 nazvaná "Hodnocení práce školy za školní rok 2001 - 2002"
11. Vnitřní řád Speciální školy ve Vysokém Mýtě
12. Provozní řád Speciální školy ve Vysokém Mýtě ze dne 3. září 2002
13. Plán práce 2002 - 2003 ze dne 3. září 2002
14. Evidence žáků školy pro školní rok 2002/2003
15. Rozvrhy hodin zvláštní školy a pomocné školy pro školní rok 2002/2003
16. Záznamy z pedagogických rad školního roku 2002/2003
17. Třídní knihy tříd zvláštní školy a pomocné školy školního roku 2002/2003
18. Třídní výkazy tříd zvláštní školy a pomocné školy školního roku 2002/2003
19. Katalogové listy žáků školy (výběr)
20. Osobní dokumentace žáků školy (výběr)
21. Tématické plány pro školní rok 2002/2003 hospitačně sledovaných předmětů

22. Rozdělení žáků zvláštní školy do skupin pro výuku pracovního vyučování pro školní rok 2002/2003
23. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
24. Kritéria přidělování nenárokových složek platu pro školní rok 2002/2003
25. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
26. Plán výchovného poradenství bez uvedení data vydání
27. Kniha úrazů s posledním zápisem ze dne 18. listopadu 2002
28. Prevence sociálně patologických jevů v dětí a mládeže – minimální preventivní program školní rok 2002/2003
29. Dotazníky zadávané žákům 6., 8. a 9. ročníku – „Jaké to je být žákem této školy?“
30. Vnitřní řád speciální mateřské školy při nemocnici ze dne 4. září 2000
31. Vnitřní řád speciální mateřské školy při nemocnici ze dne 7. ledna 2003
32. Organizační řád speciální mateřské školy při nemocnici ze dne 7. ledna 2003
33. Řád MŠ ze dne 4. září 2000
34. Přehledy výchovné práce ve SpMŠ na školní rok 2002/2003
35. Přehledy o docházce dětí do SpMŠ za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
36. Denní přípravy učitelky SpMŠ v letošním školním roce
37. Denní režim a pracovní náplň učitelky SpMŠ ze dne 7. ledna 2003
38. Inspekční zpráva čj. 102 186/99-4033 ze dne 3. května 1999
39. Inspekční zpráva čj. 101 301/99-1402 ze dne 22. října 1999

ZÁVĚR

Speciální škola, Vysoké Mýto, Rokycanova 761, zabezpečuje komplex výchovně vzdělávacích činností a speciální péče dětem a žákům se zdravotním postižením, nemocným nebo zdravotně oslabeným. V současné době osmnáctičlenný pedagogický sbor svým prevažujícím pozitivním přístupem k žákům vnáší do školní atmosféry přívětivé klima založené na důvěře a přiměřené toleranci. Často uplatňovaný individuální přístup k handicapovaným dětem a žákům napomáhá k dosažení adekvátních školních výsledků žáků.

Od poslední inspekce došlo ke změně v právním postavení SpMŠ při nemocnici, stala se součástí školy. Existenční nejistota provozu nemocnice přetrvává. Od toho se odvíjí minimální zabezpečování materiálových potřeb, řízení a kontrola provozu i činnosti SpMŠ v současné době stagnuje. Negativa uvedená v poslední inspekční zprávě tak přetrvávají.

Aktivita pořádané nad rámec povinného vzdělávání obohacují kulturní, sportovní a společenský život žáků. Ve vedení školy byly konstatovány některé přetrvávající nedostatky, zejména v povinné dokumentaci, a rovněž v nedodržení některých platných právních předpisů.

Materiálně-technické zázemí se dle finančních možností zdokonaluje a dotváří již adekvátní podmínky výchovně vzdělávacímu procesu speciální školy. Kladem je estetičnost a funkčnost školních prostor včetně udržování čistoty ve školní budově.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Škodová	E. Škodová v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Skokan	P. Skokan v. r.
	Mgr. Hana Smolíková	H. Smolíková v. r.
	Mgr. Kateřina Žežulová	K. Žežulová v. r.

V Pardubicích dne 28. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. května 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Vlasta Kopecká	V. Kopecká v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy by byly její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Pardubický kraj	2003-06-09	102 181/03-4033
Zřizovatel: Pardubický kraj	„ „	„ „
Rada školy	Není zřízena.	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.